

Kiosztóváltás:
Kaposvár, máj 1. a. H.
Egy példányt a lap
mellékelésével minden
hétvégre.

Kiosztóváltás:
Egy példányt a lap
mellékelésével minden
hétvégre.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, máj 1. a. H.
Egy példányt a lap
mellékelésével minden
hétvégre.

Szerkesztőség:
Kaposvár, máj 1. a. H.
Egy példányt a lap
mellékelésével minden
hétvégre.

Kiosztóváltás:
Kaposvár, máj 1. a. H.
Egy példányt a lap
mellékelésével minden
hétvégre.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGETÁRIUM TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felolós szerkesztő és kiadó: Poór Sándor.

Olvasóinkhoz.

Mai számunkkal a »Somogyi Újság« VIII. évi pályatutását kezdte meg. Hogy mennyire felelt meg a szerény kis lap kitűzött céljának, erre a kérdésre leginkább megfelel az elmúlt 7 éven keresztüli partfogás, melyben a közönségtől, részestől.

Jövőben éppen úgy, mint a múltban ezünk leendő: az egyes társadalmi bajok orvoslását — amennyiben ilyenek lesznek — erőfeszítéssel követelni; a tekintetben mindenkivel függetlenül — kivétel nélkül nem fogunk ismeret; viszont tartózkodunk az egyes családok szentélyeit feldobni; magán vagy hivatalos személyeket jogos alap nélkül bántalmazni; sőt ha az ártatlant bántalmazottak szükségessége lesz, az nyíltan védelmére fogunk kelni.

Főcélunk a köznevelődés előmozdítása, és a tekintetben mindenkinek rendelkezésére bocsátjuk a lap hasábjait.

nek rendelkezésére bocsátjuk a lap hasábjait.

Köszönjük a t. olvasó közönség eddigi szives pártfogását és kérjük, hogy azt jövőben se tagadja meg tőlünk; — mi pedig igyekezni fogunk, hogy azt minden tekintetben kiérdemljük.

Tisztelettel

POÓR SÁNDOR,

ügyvéd a »Somogyi Újság« felolós szerkesztője és kiadó tulajdonosa.

1900—1901.

Nem tudunk a szilveszteri vidám hangulat tetőfokára emelkedni, midőn bucsút veszünk az 1900-ik esztendő-től és üdvözlöljük a beköszöntő 1901-iket. A jókedvet és a bizsergető reményt elnyomja a tudat, hogy már hosszú esztendőök óta nem hallatszott-

tak fel oly keserves panaszok a nyomor mélységeiből, mint az idei télen. Ugy az ország fővárosában, mint a vidéken, számos járásban éhez emberek vergődnek; nem izgatnak, nem fenyegetőznek, eszük ágában sincs ráijeszteni a polgári társadalomra — csak kenyeret kérnek, kenyeret!

Adjunk nekik! Erőltessük meg a zsebeinket, emeljük fel a szívünket és adjunk nekik! Feszítsük meg minden erőnket és segítsük nyomorgó polgártársainkat, hogy ép testtel és lélekkel essenek keresztül ezen a megpróbáltatásokkal teljes télen, hogy új erővel és munkakedvvel üdvözölhessék a dologgal kínáló tavaszt, mely megváltja őket az inségtől és a könyöradományoktól.

Ünnepeljük meg jótekonysággal új esztendő napját; a hazaszeretet és emberiség parancsainak így tehetünk most eleget.

T A R T A L O M

Megkérdeztem...

Megkérdeztem egy csillagot

Mert ott olyan halványan

Mert nem ragyog sem a többi

A derült ég szíjén.

Búcsú szölt a megszállt városhoz

Az estei légben áll

Mint a füstön, párában húr

Ha utolsó hangot ad:

Itt megfogtam volt egy csillag

A legkisebb, a leggyönyörűbb;

Csillagbúcsú volt az égen

Akkor ő is lement.

A Gárdonyi Géza havi közzététele

Most, hogy a piros és a sárga árnyalatú csillagok a kalendáriumban, érdekes elmondani

az a vidám történetet, mely pár évvel ezelőtt Gárdonyi Gézával, a kiűzött novellistával megkezdett.

Gárdonyi Géza tudvalevőleg afféle enciklopédikus elme: elbeszéléseket ír, színházról kélt egy történeti regényével, természetismeretével megfigyelései, tréfás mókái általános népszerűségnek örvendenek a kis emberek világában. Göre Gáborját pedig a legutolsó magyar faluban is szeretik olvasni és megkérdezzék.

Segki és családokhoz hatik hát, hogy Gárdonyi Géza egy szép déli napon színházban könyvvel lepte meg a magyar olvasókörét: egy olyan kalendáriumbot fundált ki, melyet mindenki kétféle esztendőig használhat. Nam kis híján, t. olvasó, ha az ember ötven krajczárnyi kiadás után elégedetlen így szólhat magában:

— A kalendáriumnak elvettem volna a gondját, latennék hála kétszer egy nyugalom lehetek.

A naplót nagyon megkedvelték a könyvtár bollokban, a publikum szívesen használta az ötven krajczár Gárdonyi Géza derűtlen elvethette minden munkája hátulra, akadt egy-egy akceptikus elme, aki a könyv lapozgatásán közben megvárta a fejebejárt a sárgóba így morfondírt magában: »Mikorra előbb halok meg, semmint a kalendárium lejár!« mikor vala-

melyik reggel egy zöldhajtókás pénzügyőr csöngtetett türelmetlenül a lakása ajtaján.

— Kit keres? — kérdezte Gárdonyi Géza barátságosan.

— Gárdonyi Géza íróművész urat,

felelte a pénzügyőr.

— En vagyok. És szabad tudnom,

hogy miben lehetek a szolgáltatára?

A finács: erre hivatalos idézést adott át a kiűzött írónak. Az idézést az adófelügyelő írt, szigorúan elrendelvény, hogy Gárdonyi két nap lefolyása alatt jelenjen meg az adófelügyelő színe előtt.

Az író kissé megdöbbenve nézett a pipatoriuma felé (nem lehet tudni, hogy nem akadt-e valami gaz denunczián?) de a mondat napon pontosan beállított abba a hivatalba, melyet az idézés megjelölt. Rövid másfélórás várakozás után szívesen be is jutott a hatalmas ur elé, aki a főváros adóügyeit intézi.

Gárdonyi hídelmesen bemutatkozott, mire az adófelügyelő előtt arccal tekintett föl reingetve a szemébe közt.

— Hja, Ön az? — mondta a szigorú író. Azért hívtam, mert egy kis feladatot kell majd teljesítenie az adóhivatal pénztárában. Ha akarja, az is adom a csillagot. Szabad tudnom, hogy micsoda az adófelügyelő?

Nem mezőgazdasági válság az okozója a mostani inségnek. Az idei termés nem tartozott a rosszabbak közé. A gabonákrak minden alacsony-ságuk daczára nem voltak oly siralmasak, mint négy-öt érzendő előtt; és az inség nem is a saját földjén gazdálkodó népet sújtja, hanem a napszámos osztályt, az ipari és gyári munkások alacsonyabb rendjét. Ipari és kereskedelmi válságban leledzik Magyarország: ez a kutforrása a nagy nyomornak.

Három esztendő óta szakadatlanul véres ütközetek hireivel vannak tele a lapok. Háboru van künn a nagyvilágban. Délafrikában még mindig vér öntözi a burok aranytermő földjét, halálhőrgés, siralom hangját hozza ide az oceáni szél Kinából is. Két nagy háboru tartja egy időben rettegésben és állandó készenlétben a világot és nagyon kevés a reménység arra, hogy a jövő esztendőben megszűnik a verontás akár Transzváiban, akár Kinában. Emberek ezrei pusztulnak el a csaták mezején és milliók százai semmisülnek meg rohamos gyorsasággal a lőporfüstben és ágyudörgésben. Irtóztató nagy a pénzösszeg, melyet e két háboru már elnyelt és nincs az a nagyszabásu hadvezér, vagy finanszpolitikus, aki hozzávetőleg kitudná számítani, hány száz millióba fog még kerülni a transzváli hódítás és a kínai keresztes háboru.

A már elköltött s a még elköltendő milliárdok mind a békés kereskedelmi és ipari forgalomtól vannak elvonva. Nincsen pénz vállalkozásra, munkás kezek alkalmazására, csak új ágyúkra, hadihajókra, verontásra. Az oceánokon túl golyók terlik le az embereket, Európában az inség pusztit közöttük. A háboru kitörése óta a nemzetközi tüke hűtlen lett Európá-

hoz s a mi szegény munkás embereink siratják meg ezt a hűtlenséget.

Nagy vonásokban ez a története az elmúlt esztendőnek, mely a kereskedelmi és ipari válság jegyében született és halt meg.

Ezen felül is emlékezetes lesz királyok és népek előtt. Az anarkisták ismét meggyilkoltak egy koronás embert. A mi öröklemekeztető szomorú Erzsébet nagyszonyunkat Umberto olasz király követte. A világ hasztalan küzd az anarkistákkal. Évente felbukkannak egyszer-kétszer, hogy rettegést és utálatot keltsenek, aztán megint eltűnnek — aztán megint előtűnnek.

Rózsaszínű glóriában emelkedik ki a komor események sorozatából Ferencz Ferdinánd trónörökös és Chotek Zsófia szerelmi házassága. Nem csak a két boldog házastárs regénye ez, hanem nagy jelentőségű világhistóriai esemény, amely nemzetünket a jó jövő minden reményével biztatja.

Más örvendetes okaink is vannak arra, hogy reménységgel eltelve tekintsünk a jövőbe: a hasznos régi szükséglet pótoló új törvények, melyeknek egész sorozata most, január 1-én lép életbe. Az 1901-ik esztendő feladata, hogy beváltsa ezeket a reményeket. Ha minden tényező jó akarattal végzi el kötelességét, a nagy eredmény nem is fog elmaradni. És el fog mulni tölünk ez a keszeves válság, a mely aminő bénító hatással van a társadalmi és gazdasági életre, olyan tanulságos is.

Tehát tanuljunk, hogy alkothassunk és javíthassunk Ettől a hazafias meggyőződéstől áthatva kívánunk a mi kedves közönségünknek.

Boldog új évet!

Dr. Szigeti-Gyula Sándor

Napról-napra közelebb jutunk a »Somogy megyei közkórház« főorvosi állásának betöltésére vonatkozó kérdés eldöntéséhez. Ezen körülmény ad alkalmat nekünk arra, hogy e napokban megemlékezzünk erről a fiatal tudósról, ki fia annak a nagy tudásu orvosnak, annak a humanitásáról messze híres embernek, kit miután mint Somogyvármegye közkórházának főorvosa több mint 30 éven át dolgozott és küzdött a humanitás közpályáján, a közelmúlt napokban kísértünk el örök nyughelyére.

Most midőn ezen kérdés nem sokára napirendre kerül, mindenkinek szeme ezen fiatal ember felé tekint. Kollégák, barátok, ismerősök s mindazok kik ezen ügy iránt érdeklődést tanúsítanak, kivétel nélkül megegyeznek abban az óhajban, hogy ő legyen az, kire Somogyvármegye közkórházának vezetése ruháztatassék. És ezen általános óhaj azon közmegegyezésben gyökerezik, hogy ő az, ki minden tekintetben képesítő és hivatva van ezen nagy feladat teljesítésére.

Dr. Szigeti-Gyula Sándor gymnasiumi tanulmányait a helybeli főgymnasiumban végezte. Tanulmányait azután a budapesti egyetemen folytatta. Alig, hogy az orvosi oklevelet elnyerte, dr. Réczey Imre ez időszertint hazánk leghíresebb sebésztanára gyakorolnának hívta meg maga mellé. E kitűnő férfi mellett indult meg magasabb tudományos kiképzetése. Több évi szorgalmas működés után külföldre ment. Svájc, Németország és Franciaország leghíresebb sebészeit felkereste, megismerte a kirurgia legujabb vívmányait s tanulmányozta a külföld legnagyobb kórházainak modern berendezéseit. E külföldi utján érte tanár segédévé való kinevezetése. Tudományos tapasztalatokban gazdagon tért vissza, hogy állását, melyet még most is betölt, elfoglalja. Mindezen kvalifikációhoz járulnak még, felette rokonszenves egyéniségének kiváló kvalitásai. Ő azon igazi orvosok egyike, kiknek lelkében az igazi emberszeretetnek valóságos ideálja él. Nem csupán rideg szolgálja a tudományt, hanem mestere a szívnek, az emberi részvét és nemes könyörület ezen örök forrásának. Betegéi, kik jötevő kezének ádásáiban részesültek rajonganak érte.

Igen kíváncsún volna tehát, ha Somogy megye főispánja engedve a közóhajnak e minden tekintetben méltó fiatal tudóst nevezné ki az igazgató főorvosi állásra.

Örömmel fogadnánk és üdvözlőnk őt e pozíciójában, hol bő alkalmat nyílnék nagy tudásának és széles tapasztalatainak érvényesítésére. De gratulálnánk Somogy megye közkórházának is mely ily jeles férfit birna igazgató főorvosában.

És végül ez volna a legméltóbb mód arra, hogy a megye elismerését

A kalendáriumokról van szó, amiket Uraságod kiadott. Az illeték ugyanis több valamivel, annál; mint amit Uraságod már lefizetett...

Hát mennyit kell még fizetnem? kérdezte. Gardonyi Géza bosszusan.

Az adófelügyelő föltette a pápaszemet, egy darabig keresgált az írásközött, aztán hanyagul, álmosan így szólott:

— Mindössze 479 760 forintot.

Gardonyi megdöbbenve kapaskodott meg az írástálba (egy percig azt hitte, hogy az adófelügyelő akut idegrohamot kapott) aztán gépiesen dadogta:

— Hogy méltóztatik ezt érteni?

— A dolog nagyon egyszerű,

felelte az adófelügyelő nyugodtan. Uraságod egy kalendáriumot adott ki, mely a saját bevallása szerint kétezer esztendőig használható. Mint tudja, minden egyes naptár után a kincstár hat krajczárnyi bélyegilletéket szed. Ugy ám, de a naptárilletékek csak egyévi használatért van megállapítva; s ha az uraságod naptárát kétezer évig használják, hát mindegyik évért külön jár hat krajczár.

Gardonyi kísérletet tett, hogy közbevigyan, de az adófelügyelő erőlesen folytatta:

— 4000 × 6 az összesen 24000 krajczár, vagyis kétszáz és negyven forint. Szorozza meg ezt a számot kétezerrel s eredményül

négyezer nyolcvanezer forintot kap. Mint-hogy azonban az első évi illetékek szabályszerűen lefizette, a hátralék most már nem több, mint mindössze 479 760 forint...

— És ön azt kívánja, hogy a pénzt még ma délelőtti lefizessem?

Az adófelügyelő jóindulattal intett:

— Ha a fizetés netalán nehézség, csak mondotta nyájasan — megadom önnek a részletfizetési kedvezményt. Fizessen minden hónap elsőjén 39 000 forintot s akkor egy év alatt az egész kötelezettségének eleget tesz...

Gardonyi, akiben akkor már felülkerekedett az ő ismert, szelid humora, hálisan meghajolt az adófelügyelő előtt:

— Ha szabad egy kis sziveséget kérnem, mondjuk, hogy csak 35 000 forint fizetek havonként. Többre jelenleg igazán nem vagyok képes...

Az adófelügyelő elfogadta az ajánlatot (lám, hogy az ördög nem oly fekete, amilyennek látszik). Gardonyi pedig nyugodtan távozott. Lefizette-e már az egész illetéket nem tudom; de tekintve, hogy az írók már IV. Rózsaszász óta rosszat fizetnek, az is lehet, hogy egy-két részlettel még hátraléka van.

Szomaházy István.

és halálát rója le az iránt, ki becsületben szolgált a humánus közügyet utolsó órájáig.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

— **Kinevezés.** Ő felsége a király Dohmann Miklós kaposvári kir. aljárásbíró, a kaposvári kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Szívvel gratulálunk a kinevezéshez az új bírónak, ki tudása, becsületessége és szorgalma által bőven részvevő arra a kegyre, melyet elnyert. Dohmann Miklós bíróval, kir. törvényszékünk, — bátran elmondhatjuk, minden hízelgés nélkül, — igen jó erőt nyert.

— **Templom rablás.** A múlt héten történt meg, hogy Segesden a segedi barátok templomát még eddig ismeretlen tettesek megrabolták. Feltörték a templomban levő pernyét, és elrabolták belőle, az áhítatos hívek állereiből felzaporodott mintegy 40—50 koronát tevő összeget. A csendőrség erőlyesen nyomozza az alaváló rablókat, kik még az lsten házat sem kímélték, hogy aljas céljaikra pénzt szerezhessenek.

— **Pályázat.** A márczali m. kir. adóhivatalnál, az adótárnok nyugalomba vonulván, ezen állásra a pályázat kiíródta lett.

— **Máthia Ferencz** kaposvári kir. pénzügyigazgató, ki megrongált egészsége miatt hosszabb szabadságon volt, — mint jó forrásból értesültünk, teljesen felépült és már a napokban ismét által veszi a kaposvári kir. pénzügyigazgatóság vezetését.

— **Horvát tanulók Csáktornyan.** A zágrabi tanítóképző intézet negyedéves növendékei, tanáraik kíséretében Csáktornyan voltak. A vasuti állomáson a csáktornyai tanítóképző intézet növendékei várták és fogadták az érkező vendégeket. Megérkezésük után megmutatták nekik a város nevezetességeit, köztük a Zrínyiék ősi várát. Tiszteletükre a tanítóképző helyiségében hangverseny volt; végre az ünnepesség szokás szerint áldomással végződött; az internátusi helyiségekben megvendégelték a negyven fagból álló vendégeket. A lakomán sűrűn ittak a magyar-horvát testvérségre. Ideje is volna már, hogy a horvát testvérek egyszer észre térjenek; amit bizonyára nagyban előfog segíteni az, ha a horvát nemzet leendő tanítói, nevelői, a helyett, hogy a magyarok iránti gyűlöletet maguk a tanítványok között, az egymás iránti tiszteletet és szeretetet plántálják a fogékony gyermeki szívekbe.

— **Tanbetyárság a kaposvári zsidó iskolában.** Alig múlt el néhány hét azóta, hogy a fővárosi sajtó ráterelte a közfigyelmet azokra a hihetetlennek látszó botrányos dolgokra, melyek az iskolák falain belül végbemennek. Nem akarunk ezen kérdéssel bővebben foglalkozni; a fővárosi lapok a múlt hetekben mindent elmondottak a mit erőli mondani lehet. Az azonban bizonyos, hogy most nekünk is van alkalmunk meggyőződni az elhangzott állítások igazságáról. Gömöri Ármin tanító a kaposvári zsidó iskola negyedik osztályában a földrajzot tanítja. Hogy ő e téren minő

nagy tudós azt eléggé bizonyítja az, hogy például azert Csongrádmegye székvárosa Segesd és nem Szentés és Szatmár megyéé Szatmár-Németi és nem Nagy-Károly. Ezt ő így tanítja. És ezt a végtelen nagy bölcsességét és tudását másképp nem tudta átplántálni tanítványaira, mint úgy, hogy 8—10 kis leányt és fiút nádpálczával úgy összevert, hogy azok hólyagos kezekkel, sirva jöttek haza szüleikhez. Csak két leánykát nem bántalmazott, a főrabbiét és egy helybéli nagykereskedőt. (Úgy halljuk ezeknek azt mondta: »tiszteltek a papát.«) Ez a szelid ur különben két évvel ezelőtt hasonló humánus eljárásért 50 forintba meg volt büntetve. Nos, többet az ügyről nem mondunk. Számítunk azonban rá, hogy az iskolaszék az ügyet vizsgálat alá veszi és erőlyesen fog benne eljárni.

— **A kaposvári jótékony nőegylet** a karácsonyi ünnepekre, mint rendkívüli segélyt 537 kgr. lisztet, 40 drb. kalácsot, 18 kgr. csukrot, 6 kgr. kávé, és 20 kdbm. tűzfát osztott ki. A ruhanemű és cipő, külön kimutatásban fog megjelenni.

— **A m. kir. földmivelésügyi miniszter** Kaposvártól folyó évi november hó 24-én, 1901. évi márczusi hó 2-ig tartó időleges lópatkolási tanfolyamot rendeztet, melynek szervezésével Gracsányi Gyula pozsonyi állategészségügyi felügyelőt bízta meg.

— **A jegyzői kar.** élén a szolgabírákkal és főszolgabíróval kedélyes bankett rendezett tegnap délelben a vasuti vendéglőben. A társaság az esti órákig maradt együtt. Az alkalmat e társas ebédre az szolgáltatta, hogy tegnap Kaposvártól katonacsécula húzás volt.

— **Vakmerő merénylőről** kapunk lapunk zártakor értesítést. A Karád és Költse közötti uton közlekedő kocsi-postát ez ideig ismeretlen tettesek, kiket a csendőrség azonban már teljes erőlyével nyomoz, megtámadták, a kocsist meggyilkolták és azután a kocsit teljesen kirabolták. Az elrabolt érték nagysága valamint a merénylet részletei még ismeretlenek előttünk.

— **Szabad lyceumot terveznek** — hír szerlat — Kaposvártól. A mozgalom a helybeli főgymnasium tanári karának kebeléből indult ki. Talán nem is kellene külön hangsúlyozni, hogy az eszme mindenfelé a legnagyobb lelkesedésben részesült. Ha megvalósul és prosperálni fog, akkor városunk az ország legintelligensebb városai közé fog sorakozni, mert ez ideig a fővároson kívül csak néhány vidéki város dicsekedhetik ezen intézménnyel. A szabad lyceum célja a tudományok és művészetek, népszerűsítése, mit érthető, népszerű előadásokkal és tudományos estélyek rendezésével iparkodik elérni. Külföldön e kulturális intézmény már sokkal előbb meghonosodott. Nálunk csak egészben néhány éve, hogy a fővárosi szabad lyceum működik. Epen a múlt héten volt egyik estélye, melyen különösen publicisztikai irodalmunk leglejobbjei olvastak fel aktualis tudományos kérdésekről. Tehát örömmel várjuk az időt midőn a kaposvári szabad lyceum megalakulásáról fogunk hírt adhatni.

— **A képviselőválasztások**, mint ezt a lapokból is már olvastuk az új év tavaszán, körülbelül márczusi havában fognak lezajlani. Kerületünkben nincs is másról szó, mint hogy eddigi képviselőnket Vörös Lászlót ki már városunk fejlődése körül elévülhetlen érdemeket szerzett, fogja a kerületet most is újabb kandidálni. Ha ő elfogadja a jelölést a miben bizunk is, akkor minden más oldalról jövő kísérlet meddő is lenne mert Vörös László felé gravitál mamár a kerület egész bizalma.

— **A hitbomlás** az ev. ref. hívek között még mindig tart Csurgó vidékén, mert másfél hete tiznél is több polgár megjelent a szolgabíró hivatalban és kijelentették, hogy az ev. ref. egyház kebeléből kilépnek és felekezetnélküliekké lesznek. Ugyanakkor

a katolikusok között szintén nagy a forrongás a rendetlen egyházyagvonyi állapotok miatt.

— **Durátor által** a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízátatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nem-sokára. Ára 1 és 2 korona. postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durátor-gyár, Budapest, Lipót-körút 8. Kapható azonban mindenütt.

— **A »Budapest« 25 éves jubileuma.** Ritka eset, hogy a mi hírlapirodalmi viszonyaink között egy politikai napilap huszontéves jubileumot ünnepelehet. Ez a ritka eset éri a »Budapest« képes politikai napilapot, amely közelebb fogja megülni negyedszázados jubileumot. Mikor a »Budapest« ezelőtt 25 évvel megindult, a főváros nagyobb részt német vala, a magyar lapok olvasóközönsége pedig a legszűkebb térre szorított. Hogy mindez oly örövendően megváltozott, a főváros tagadhatlanul a »Budapest«-é, amely úgy a magyarosítás mint az újságolvasás terjesztése körül utolsó munkát végzett. S talán ez egyik oka annak, hogy a »Budapest« ugyasólván hozzáért a magyar néphez. De a »Budapest« más tekintetben is megérdemli azt a közkedveltséget, melyben részesül. Kitűnően szerkesztett. 48-as szókimondó igazi magyar lap. Vezércikkeit legtöbbször orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferencz, az orsz. függetlenségi és 48-as párt vezére. Tárcairovata élénk a változatos. Hírei frissek és megbízhatók. Regényei érdekfeszítők. A fontosabb napieseményeket sikerült kivételül illusztrációkban is bemutatja. A főlaphoz vasárnaponként »Uj-Budapest« című humorisztikus mellékletet csatol. Mindegyik rendes előfizetője egy díszes kivitelű képes naptárt kap egészen ingyen. Mind oly tulajdonságok, amelyek különösen ajánlatossá teszik a »Budapest«-et, amely a megkezdett uton haladva, bizonyára meg fogja ülni fen illásának 50 éves jubileumát is. A »Budapest« előfizetési ára egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatványszámot kívánatra bárki ingyen kaphat. Az előfizetések a »Budapest« kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkanyus-utca 3. alá) intézendők.

G S A R N O K.

Szecsesszió.

— Szószertintj értelmé a kiválás, kiválás a megazokottságból, a tömegből. Uj országutja a művészetnek. Így értelmezik most is a francia festők, akik a szecsessziót megteremtették. Szabályokba foglalni azt, mi a szecsesszió, nem lehet. Nemcsak azért, mert minden művészi egyéniségnek jogában áll a maga egyénisége szerint felfogni a szecsessziót, de azért is, mert még ifjú és kiforratlan az az új irány.

A klasszicizmus, romantizmus és naturalizmus után eljött most a szecsesszió világa a művészetben, de a műveltségben és a tudományokban is. A klasszicizmus az ókor művészi alkotásait utánolta és tökéletesítette, a romantizmus a minden-napi élet valóságába belevitte a szép és nemes valótlant, az ideális, a tökéletet megközelítő nagyságot és jószágot; a naturalizmus a vérpiros igazságok, az emberi gyengeségek és erőnyek hű hirdetője most üli diadalmát a földön; de már fel-fel hangzik az údrivalgás, melylyel a szecsesszió fogadják az ember egyéniségének legtitkosabb és legelrejtettebb genialis megnyilatkozásának megtestesítőjét.

Van a Nemzeti Múzeumban egy kép,

Stuck német festő műve. Ha a szem megszokja a színezés homályosságát, egy szfinxet lát; csak a felső nőttest vehető ki tisztán, a hátsó állattestet elnyeli a homály. A szfinx előtt egy hatalmas izomszerű férfi térdel, ki fejét egy hasonlíthatatlanul tökéletes pózban emeli a szfinx fejéhez és ajkuk egy leírhatatlanul mámorító csókban forr össze. Ami élet van bennük, az mind lobogó lánggal eg, ebben a csókban, az mind megdöbbentő erővel nyilvánul. A szfinx karmaival magához szorítja a férfit, a karmok egygyé olvadnak, szinte belemélyednek a férfi testébe. Ez meg öntudatlanul, lelkét és erejét vesztve, gyöngén, mint a csecsemő, forrón mint a vulkán csüng a szfinx ajkán. Ez a csók a szerelem, a szerelem hatalma a nő hatalmában, aki boldoggá teszi vagy tönkre teszi a férfit, aki erősebbnek és eszebbnek teremtett nála. Ez a kép a férfi és a nő közötti viszony. Megérti mindenki. Ez a szecsesszió...

Nincs igazuk azoknak, akik kigyótbékat kiáltanak a szecsesszióra. Új irány ez, melynek létjoga van, épp úgy, mint az eddigieknek. A szecsesszió a festészetben, az irodalomban és egyáltalában minden művészetben, de még a gyakorlati élet alkalmas nyilvánulásaiban méltán követelhet helyet, megértést és elismerést magának.

S ami sok tekintetben utját állja ennek, annak az az oka, hogy értelmetlen emberek rutul visszaélnék a szecsesszió újdonságával. Tehetség nélkül szűkölködő írók, művészek, műparosok, de még szabók is minden badarságra, aminek koponyájuk életet adott, ujabban ráfogják, hogy az szecsesszió. Az elbeszélés, melyben a szereplő alakok a fejük tetején járnak, a vers, melynek nincs se füle, se farka, a festmény, melyben nincs egy helyes vonás, a ruha, amely ríktó és izléstelen, a nyakendő, mely lehetetlenül van megkötve, ház, amely otrombán van csifrázva, az mind-mind szecsesszionista izli.

A szecsesszióval való visszaélés kaczagtató, megbotránkoztató és örült divat, ma már a Kárpátoktól Adriáig tombol. Szecsesszióval ébred és alszik a divatbábtól a kontárig minden üres ember. És igen sok ezerre megy az ő számuk.

Természetes, hogy a művelt észű és lelkűt embernek, ha látja, mit művelnek a rosszindulatú imitátorok a szecsesszióval, elmegy tőle a kedve s sokszor elítéli az új irányt, mely a majmolás ezen új ágát honosította meg.

De hát ez csak futólagos jelenség. Minden korszak-alkotó új iránynak meg kellett küzdeni az értelmetlenség, az ostobaság és rosszindulatú áradatával. Rövid időn belül ez az áradat is meg fog szűnni s felhőtlen égből diadalmasan fog letűnni a szecsesszió napja a világra, melyet a művészet némesít meg.

Szerkesztői üzenetek.

S. T. Az Athenum kiadásában jelent meg.

B. F. Összegyűjtött verseinek előadására már fogadtunk napszámost.

Informátor. Tudósítása már nem aktuális, nem is közöljük a hírek között. Fő, hogy az ebéd megvolt. Bizony azt a tréfás hangus beszédet mi is szeretnénk volna élvezni. Mert hiába, a humor az emberi kedély legértékesebb gyöngye. Szinte hallani véljük azt a szűnni nem akaró derültséget és habotát, mely a szónok szavait követte. Most értjük csak, miért jöttek az emberek oly mosolygva haza felé. Hanem maga kis farizeus, kötekedni akar talán midőn így ír többek között: „minden jó volt, csak az a ene... Hamis!?”

CHILE SALPETER

„közvetlen behozatal.”

Mai ár teljes kocsirakomány vételénél vevő állomására bérmentve szállítva márczius-áprilisi átvételre korona 23.75. Brutto 100 kiló után zsákkal együtt. Tara 2 kilogramm, készpénzfizetésnél 10% engedmény.

Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál

Greiner Soma

Székes-Fehérvár.

2-3

Az árak gyakori ingadozásánál fogva ajánlatok „kötelezettség nélkül” tekintendők, azonban mindenkor legvégsőben számíttatnak.

HAZAI IPARI

WEIN KÁROLY és TÁRSAI

szövőgyár, KÉSMÁRK

elismert hírneves

szepességi vászon

Damaszt áru

minden nagyobb üzletben kaphatók

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjegygel van ellátva

HAZAI IPARI

5308.

tkv. 900.

Hirdetmény.

B é c z, B á n y a, B á r d i b ü k k, Z s i p p ó, S z e n n a. F ü r t ö s é s L i p ó t f a községekből és pusztákból álló Bárdszekesrézsi községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befolyásolva, az azzal a felirással látott közzé,

1-ször hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenséget kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1901. évi június 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátránya nem szolgálhat.

2-ször hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt vagyis 1901. évi június 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3-szor hogy mindezek, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június hó 30-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket, csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetüket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kaposvár, 1900. november 24-én.

A kir. törvénysz. mint tkvi hatóság.

KELEMEN,

kir. trvaski bíró.

Csak **40** fillérért már
1901 Január hó 12-én

10.000 kor.

1000, 500. stb. stb.

ÖSSZESEN **1311** NYEREMÉNY NYERHETŐ,

a **DIÁK-OTTHON**-SORSJÁTEKBAN
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK.

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel jelentem a t. közönségnek, hogy a

L é d e r e r - t é l e

köszénbányák vezérképviselőségét Kaposvárott sikerült elnyernem.

Ez által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönségnek, különösen pedig a

cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen jó minőségű és olcsó tüzelési anyaggal szolgálhatok.

Á r a k :

1. Darabos fűtő barna szén a kapronczai vasutállomásnál bevagionozva egy vagon (100 mmázsa) 80 korona. Ugyan az Kaposvárott házhoz szállítva métermázsánként 1 kor. 60 fill,
2. Másodrendű koczka fűtő barna szén ugyan ottan bevagionozva egy vagon (100 mmázsa) 70 korona.
3. Dió barna szén, cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen ajánlatos; kapronczai állomáson bevagionozva vagonja (100 mmázsa) 60 korona.

Midőn a jó és pontos kiszolgálásért teljes felelősséget vállalom, üzletemet a nagyérdemű fogyasztó közönség szíves pártfogásába ajánlva maradok

Kaposvárott, 1900. évben

tisztelettel

Klauber Ignác,

a LÉDERER fele köszénbányák.
Dunántúli kerületi vezérképviselője.

Legtökéletesebb és legbiztosabb gyógymód régi és új sulyos betegségekben. Eredményei! Sokszor bámulatosan teljesül egy-egy bel- mint a külföldön! Sukkerrel gyógyít asztmásan, mely esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már le-
eszmélt a beteg életével.

Szakszertuen, pontosan es lelkismeretes
eszközöknek az összes megbízások.
Költségvetések ingyen.

100.000 sorsjegy. — 50.000 nyeremény. — Minden második sorsjegy nyer.	A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a m. kir. szab. OSZTÁLYSORSJÁTÉK! Megrendelések intézendők: GAEDICKE A. BUDAPEST IV., Kossuth Lajos utca 17.	Havonta egy húzás. — Tervezet ingyen és bérmentve. — Ügynökök keresetnek.
--	---	--